

פונקציות של מספר משתנים (המשך)

(דף תרגילים מס' 10)

- א.** 1. מצא z'_u, z'_v כאשר: $z = x^2 \ln y$; $x = \frac{u}{v}$; $y = 3u - 2v$.
2. $w = f(x + at, y + bt)$ - הראה ש- $w'_t = aw'_x + bw'_y$.
3. $z = \frac{y}{f(x^2 - y^2)}$ - הראה ש- $\frac{1}{x} \cdot z'_x + \frac{1}{y} \cdot z'_y = \frac{z}{y^2}$.
4. $u = f(x - y, y - z, z - x)$ - הראה ש- $u'_x + u'_y + u'_z = 0$.
5. $z = \frac{y^2}{3x} + f(x \cdot y)$ - הראה ש- $x^2 \cdot z'_x - x \cdot y \cdot z'_y + y^2 = 0$.
6. $u = \frac{xy}{z} \ln x + x \cdot f\left(\frac{y}{x}, \frac{z}{x}\right)$ - הראה ש- $x \cdot u'_x + y \cdot u'_y + z \cdot u'_z = u + \frac{xy}{z}$.
7. $y = f(x - at) + g(x + at)$ - הראה ש- $y''_u = a^2 y''_{xx}$.
8. $z = x \cdot f(x + y) + y \cdot g(x + y)$ - הראה ש- $z''_{xx} - 2z''_{xy} + z''_{yy} = 0$.
9. $z = x \cdot f\left(\frac{y}{x}\right) + g\left(\frac{y}{x}\right)$ - הראה ש- $x^2 \cdot z''_{xx} + 2xy \cdot z''_{xy} + y^2 \cdot z''_{yy} = 0$.

ב. בדוק האם פונקציות הבאות הומוגניות ומצא דרגה:

1. $f(x, y) = xy \ln \frac{x+3y}{4x+y}$	2. $f(x, y) = 5$
3. $f(x, y) = Ax^m y^n$	4. $f(x, y) = x^y$
5. $f(x, y) = x^m + x^{m-n} y^n$	6. $f(x, y) = x^2 + y^2 + 3x$

ג. 1. הוכח שאם $f(x, y)$ פונקציה הומוגנית מדרגה 0 אז היא מקבלת אותו ערך בכל נקודה הנמצאת על אותו ישר דרך ראשית הצירים.

2. $f(x, y)$ - הומוגנית מדרגה 2; $x(u, v), y(u, v)$ - הומוגניות מדרגה 3. האם $F(u, v) = f(x(u, v), y(u, v))$ - הומוגנית ומאיזו דרגה?

3. $z = f(x, y)$; $\eta_f(x) = \frac{x \cdot f'_x}{f}$ - גמישות לפי x; $\eta_f(y) = \frac{y \cdot f'_y}{f}$ - גמישות לפי y. הוכח

שאם $f(x, y)$ הומוגנית מדרגה r, אזי $\eta_f(x) + \eta_f(y) = r$.

4. $f(x, y)$ הומוגנית מדרגה 1. הוכח ש- $f(1,1) = f'_x(2,2) + f'_y(2,2)$.

הוכח ש- $f''_{xx}(2,2) + f''_{xy}(2,2) = 0$.

הוכח ש- $f''_{yx}(2,2) + f''_{yy}(2,2) = 0$.

5. $f(x, y)$ הומוגנית מדרגה 3 ; $f(2, -1) = 4$.

(1) חשב את $f'_x(8, -4) - 2 \cdot f'_y(4, -2)$.

(2) חשב את $f''_{xx}(4, -2) + f''_{xy}(-2, 1)$ וגם $f''_{yx}(4, -2) - f''_{yy}(2, -1)$ אם נתון : $f'_x(2, -1) = 3$.

ד. $f(x, y)$ הומוגנית מדרגה 3. מצא רמת ההומוגניות של פונקציות הבאות:

$$1. \quad z = xy \cdot f\left(\frac{x^3}{y}, \frac{y^3}{x}\right) \quad 2. \quad z = f'_x\left(\frac{x^2}{x+y}, \frac{y^2}{x+y}\right)$$

ה. הראה ע"י תכונות של פונקציות הומוגניות :

$$1. \quad \text{אם } z = f\left(\frac{2x^2}{y^2}; \frac{2y^2}{x^2}\right) \text{ אזי } x \cdot z'_x + y \cdot z'_y = 0$$

$$2. \quad \text{אם } z = (x+y)f\left(\frac{x}{y}; \frac{y}{x}\right) \text{ אזי } x \cdot z'_x + y \cdot z'_y = z$$

$$3. \quad \text{אם } z = x^3 \cdot f\left(\frac{x+y}{x}; \frac{y}{x+y}\right) \text{ אזי } x \cdot z'_x + y \cdot z'_y = 3z$$

ו. תהיה $\varphi(t, s)$ גזירה פעמיים, הומוגנית מסדר 4

$$u(x, y) = \frac{x^2}{y^3 - x^3} - \frac{1}{xy} \varphi''_{xx}\left(xy, e^{-\frac{x}{y}}(x^2 + y^2)\right) + ye^x$$

$$\text{מצא } \varphi''_{xx}(-1, 2e) = -\frac{1}{4} \text{ אם ידוע כי } u'_x(1, -1) - u'_y(1, -1)$$

רמז: אם $f = u_1 + u_2 + u_3$ ו- u_1 הומוגנית מסדר k_1 , u_2 הומוגנית מסדר k_2 , u_3 לא הומוגנית

$$\text{אז } xf'_x(x, y) + yf'_y(x, y) = k_1u_1(x, y) + k_2u_2(x, y) + xu'_{x^3}(x, y) + yu'_{x^3}(x, y)$$

ז. תן דוגמת פונקציה $f(x, y)$ כך ש:

(1) $f'_x(x, y)$ הומוגנית ו- $f'_y(x, y)$ לא הומוגנית

(2) $f'_x(x, y)$ ו- $f'_y(x, y)$ הומוגניות ו- $f(x^2, y)$ לא הומוגנית

בהצלחה!

תשובות

$$z'_u = \frac{2u}{v^2} \ln(3u - 2v) + \frac{3u^2}{v^2(u - 2v)}, \quad z'_v = -\frac{2u^2}{v^3} \ln(3u - 2v) - \frac{2u^2}{v^2(3u - 2v)} \quad 1 \quad \text{א.}$$

$$r = 0 \quad 2. \quad \quad \quad r = 2 \quad 1. \quad \quad \text{ב.}$$

$$4. \text{ לא הומוגנית} \quad \quad \quad r = m + n \quad 3.$$

$$6. \text{ לא הומוגנית} \quad \quad \quad r = m \quad 5.$$

$$-12, 6 \quad 2, 96 \quad 1. \quad 5. \quad \quad \quad r = 6 \quad 2. \quad \quad \text{ג.}$$

$$r = 2 \quad 2. \quad \quad \quad r = 8 \quad 1. \quad \quad \text{ד.}$$

$$-2e \quad 1. \quad \quad \text{ה.}$$

$$f(x, y) = x^2 + y^4 \quad 2 \quad f(x, y) = x^2 + y + y^2 \quad 1. \quad \text{ו.}$$